

ИНД - 137

Иргэний Нисэхийн Дүрэм

Хөдөө аж ахуйн агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа

Иргэний нисэхийн ерөнхий газар

ДҮРМИЙН ТАЙЛБАР

ИНД-137 нь ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа, эсхүл гүйцэтгэхээр сургалт хийж байгаа нисгэгчид хамаарах, ИНД-91-д заасан ерөнхий үйл ажиллагааны болон нислэгийн дүрмийн нэмэлт шаардлага, мөн түүнд үл хамаарах шаардлагыг тогтооно.

Түүнчлэн, ИНД-137 нь ХАА-н үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа агаарын хөлгийн нэмэлт хэрэглэл, төхөөрөмжийн шаардлага, мөн ХАА-н агаарын хөлгөөр арилжааны үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа этгээдийн гэрчилгээжүүлэлтийн болон үйл ажиллагааны шаардлагыг тогтооно.

Энэ Дүрэм нь Иргэний нисэхийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан ИНД-137-гийн цахим хувилбар бөгөөд зөвхөн ишлэл хийх зорилгоор хэрэглэнэ. Хүчин төгөлдөр ИНД-137, түүний нэмэлт, өөрчлөлтийн хуулбарыг ИНЕГ-аас, эсхүл www.mcaa.gov.mn веб сайтаас татаж авах боломжтой.

Мэдээлэл

Гишүүн улсуудын иргэний нисэхийн Дүрмийг сайжруулах замаар иргэний нисэхийн салбарт нэгдсэн нэг Дүрмийн зохицуулалтад шилжих Олон улсын иргэний нисэхийн байгууллагын 1992 оны 29-р чуулганы А29-3 тогтоолыг хэрэгжүүлэх зорилгоор, Монгол Улс болон Шинэ Зеланд улсын ИНЕГ-ын хооронд 1999 оны 5 сарын 6-нд байгуулсан “Техникийн Хамтын Ажиллагааны Санамж Бичиг”-ийг үндэслэн Монгол Улсын Иргэний нисэхийн багц дүрмийг боловсруулсан.

Өөрчлөлтийн түүх**Хүчинтэй огноо**

Анхны боловсруулалт	2001 оны 10 сарын 01
Нэмэлт, өөрчлөлт 1	2010 оны 05 сарын 07
Нэмэлт, өөрчлөлт 2 (Шинэчлэлт)	2018 оны ... сарын ...

Тэмдэглэл: ИНД-137-гийн шинэчлэлтийг монгол, англи хэл дээр, NZ Part 137 А.7-д үндэслэн боловсруулсан болно.

Гарчиг

A Бүлэг - Ерөнхий зүйл	6
137.1. Зорилго	6
137.3. Нисгэгчийн мэргэшил.....	6
137.5. Гэрчилгээжих шаардлага.....	6
137.7. Нөөц.....	6
137.9. Осол, зөрчил.....	6
B Бүлэг - Нислэгийн дүрэм	7
137.51. Зорилго	7
137.53. Хүчингүй.....	7
137.55. Аэродром дээр эргэх чиглэл.....	7
137.57. Хүчингүй.....	7
137.59. Хүчингүй.....	7
137.61. Шигүү суурьшлын бүс дээгүүрх нислэгийн үйл ажиллагаа	7
137.63. Шигүү бус суурьшлын бүсийн дээгүүрх нислэгийн үйл ажиллагаа	8
137.65. Түлшний нөөц	8
C Бүлэг - Тусгай нислэгийн дүрэм	9
137.101. Зорилго	9
137.103. Хөөрөлтийн максимум жин.....	9
137.105. Хөөрөлтийн зай болон нислэгийн зам - гуравдагч этгээдэд эрсдэлгүй	9
137.107. Хөөрөлтийн зай - гуравдагч этгээдэд эрсдэлтэй	9
137.109. Хөөрөлтийн нислэгийн зам - гуравдагч этгээдэд эрсдэлтэй.....	10
D Бүлэг - Арилжааны үйл ажиллагаа - Ерөнхий зүйл	11
137.151. Гэрчилгээ эзэмших хүсэлт.....	11
137.153. Гэрчилгээ олгох.....	11
137.155. Аюулгүй байдлын удирдлага	11
137.157. Гэрчилгээний хүчинтэй хугацаа	11
137.159. Гэрчилгээ сунгах	12
137.160. ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн аюулгүй байдлын удирдлагын баримт бичиг	12
E Бүлэг - Арилжааны үйл ажиллагаа - нислэгийн үйл ажиллагааны шаардлага ...	13
137.201. Бүртгэл хөтлөх	13
137.203. Алслагдсан баазаас үйлдэх нислэгийн үйл ажиллагаа.....	13
137.205. Шигүү суурьшлын бүс дээгүүр үйлдэх нислэгийн үйл ажиллагаа	13
137.207. Ажилтанд тавих шаардлага	14
137.209. Үйл ажиллагааны өөрчлөлт	14
F Бүлэг - Хэрэглэл болон төхөөрөмж	15
137.251. Зорилго	15
137.253. Ерөнхий зүйл.....	15
137.255. Суудал болон бэхэлгээ.....	15
137.257. Нэмэлт хэрэглэл	15
137.259. Нэмэлт төхөөрөмж.....	15

137.301. ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч болон хүсэлт гаргагчийн шилжилтийн үеийн зохицуулалт	16
Хавсралт А - Гуравдагч этгээдийн эрсдэл	18
Хавсралт В - Жингийн хэт ачааллыг тодорхойлох	19
Хавсралт С	20
Хүснэгт С.1. ХАА-н үйл ажиллагаа хариуцсан удирдах ажилтан (ерөнхий нисгэгч)...	20
Хүснэгт С.2. Аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо хариуцсан удирдах ажилтан.	20
Хавсралт D - Хэрэглэл болон төхөөрөмжийн НТЧ-ын загварын стандарт.....	21
D.1. Суудал болон бэхэлгээ	21
D.2. Хүчингүй	21
D.3. Хуурай болон шингэн бодисын сав	21
D.4. Хуурай бодисын савны агууламжийн дээд түвшин.....	21
D.5. Жэттисон систем	21
D.6. Тэмдэглэгээ, зурагт хуудас	22

А Бүлэг - Ерөнхий зүйл

137.1. Зорилго

Энэ Дүрэм нь:

- (1) ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа, эсхүл гүйцэтгэхээр сургалт хийж байгаа нисгэгчид хамаарах, ИНД-91-д заасан ерөнхий үйл ажиллагааны болон нислэгийн дүрмийн нэмэлт шаардлагыг;
- (2) ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа, эсхүл гүйцэтгэхээр сургалт хийж байгаа нисгэгчид хамаарах, ИНД-91-д заасан ерөнхий үйл ажиллагааны болон нислэгийн дүрмийн үл хамаарах шаардлагыг;
- (3) ХАА-н агаарын хөлгөөр арилжааны үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа этгээдийн гэрчилгээжүүлэлтийн болон үйл ажиллагааны шаардлагыг тогтооно.

137.3. Нисгэгчийн мэргэшил

(а) Агаараас бордоо цацах, агаараас шингэн цацах, эсхүл агаараас хортон мэрэгчийн хор цацах зорилгоор ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа агаарын хөлгийн нисгэгч нь ИНД-61-ийн дагуу хүчинтэй, тохирох ХАА-н зэрэглэл эзэмшдэг байх үүрэгтэй.

(b) Энэ зүйлийн (а)-ийг үл харгалзан, хэрэв ИНД-61-ийн дагуу олгосон E категорийн багш нисгэгчийн зэрэглэл эзэмшигчийн шууд хяналтад агаараас бордоо цацах, агаараас шингэн цацах, эсхүл агаараас хортон мэрэгчийн хор цацах ХАА-н сургалт хийж байгаа бол, тухайн нисгэгчийг ХАА-н зэрэглэл эзэмшихийг шаардахгүй.

137.5. Гэрчилгээжих шаардлага

D Бүлгийн дагуу олгосон ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээний эрхийн хүрээ болон түүний нөхцөлд зааснаас бусад тохиолдолд, аливаа этгээд ХАА-н агаарын хөлгөөр арилжааны үйл ажиллагаа эрхлэхгүй.

137.7. Нөөц

137.9. Осол, зөрчил

Осол, эсхүл зөрчилд өртсөн ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа этгээд нь ИНД-12-ын дагуу тухайн осол, эсхүл зөрчлийн талаар Даргад мэдэгдэх үүрэгтэй.

В Бүлэг - Нислэгийн дүрэм

137.51. Зорилго

Энэ Бүлэг нь, ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа, эсхүл гүйцэтгэхээр сургалт хийж байгаа нисгэгчид хамаарах, ИНД-91-д заасан ерөнхий үйл ажиллагааны болон нислэгийн дүрмийн нэмэлт шаардлага болон түүнд үл хамаарах шаардлагыг тогтооно.

137.53. Хүчингүй

137.55. Аэродром дээр эргэх чиглэл

ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа, эсхүл гүйцэтгэхээр сургалт хийж байгаа нисгэгч нь тухайн аэродромд буухаар ойртолт үйлдэх, эсхүл түүнээс хөөрсний дараа, ИНД-91-д зааснаас өөр чиглэлд эргэлт хийж болно, хэрэв:

- (1) тухайн аэродромыг зөвхөн ХАА-н агаарын хөлгийн үйл ажиллагаанд ашигладаг бол, эсхүл
- (2) тухайн аэродромоос ХАА-н агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа хийгдэж байгааг харуулах, ИНД-91-д заасан газрын дохио байрлуулсан бол.

137.57. Хүчингүй

137.59. Хүчингүй

137.61. Шигүү суурьшлын бүс дээгүүрх нислэгийн үйл ажиллагаа

ИНД-91-ийг үл харгалзан, хот, эсхүл суурингийн шигүү суурьшлын бүс дээгүүр ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа нисгэгч нь тухайн үйл ажиллагааг бүрэн гүйцэтгэх зорилгоор ИНД-91-д заасан минимум өндрөөс доогуур нисэж болно, хэрэв:

- (1) нисгэгч нь тухайн үйл ажиллагааг Засгийн газрын аливаа байгууллагын нэрийн өмнөөс гүйцэтгэж байгаа бол;
- (2) нисгэгч нь тухайн үйл ажиллагааг Даргын тогтоосон нөхцөл, хязгаарлалтын дагуу гүйцэтгэж байгаа бол;
- (3) нисгэгч нь тухайн үйл ажиллагааг энэ Дүрмийн дагуу олгосон ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд гүйцэтгэж байгаа бол;
- (4) ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь 137.205-ын шаардлагыг хангаж байгаа бол.

137.63. Шигүү бус суурьшлын бүсийн дээгүүрх нислэгийн үйл ажиллагаа

(a) ИНД-91.311(a)(2)-ыг үл харгалзан, хот, эсхүл суурингийн шигүү суурьшлын бүсээс өөр аливаа бүсийн дээгүүр ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа, эсхүл гүйцэтгэхээр сургалт хийж байгаа нисгэгч нь тухайн гадаргуугаас дээш аливаа өндөрт болон саадаас аль ч зайд нисэж болно, хэрэв:

- (1) нисгэгч нь тухайн үйл ажиллагааг гадаргуу дээр байгаа хүн, эсхүл өмч хөрөнгөд аливаа аюул учруулахааргүйгээр гүйцэтгэх зохих анхаарал тавьсан бол;
- (2) ойртолт үйлдэх, эргэлт хийх болон нисэн гарах үеийн нислэгийн өндөр, аливаа саадаас барих зай нь тухайн үйл ажиллагааг үр дүнтэй, аюулгүй гүйцэтгэхэд шаардлагатай зайнаас бага биш бол.

(b) ИНД-91.311(a)(2)-ыг үл харгалзан, хот, эсхүл суурингийн шигүү суурьшлын бүсээс өөр аливаа бүсийн дээгүүр ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа, эсхүл гүйцэтгэхээр сургалт хийж байгаа нисгэгч нь ачаалах талбай болон холбогдох ажлын бүсийн хооронд, эсхүл нэг ажлын бүсээс, дараагийн ажлын бүсийн хооронд ИНД-91.311(a)(2)-т шаардсанаас нам өндөрт нисэж болно, хэрэв:

- (1) тухайн зай нь 9.3км-ээс (5 nautical miles) бага бол;
- (2) нисгэгч нь тухайн нислэгийг гадаргуу дээр байгаа хүн, эсхүл өмч хөрөнгөд аливаа аюул учруулахааргүйгээр үйлдэх зохих анхаарал тавьсан бол бол.

137.65. Түлшний нөөц

ИНД-91-ийг үл харгалзан, ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа, эсхүл гүйцэтгэхээр сургалт хийж байгаа нисгэгч нь дараах түлшний минимум нөөцтэй байхыг бататгах үүрэгтэй.

- (1) нисэх онгоцны хувьд 30 минутын нислэгийн цаг;
- (2) нисдэг тэрэгний хувьд урьдчилан тооцоолсон нислэгийн цагаас 3 дахин их, эсхүл 30 минутын нислэгийн цагийн аль багыг.

С Бүлэг - Тусгай нислэгийн дүрэм

137.101. Зорилго

Энэ Бүлэг нь ХАА-н агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэх зорилгоор, ИНД-21-ийн Н Бүлгийн дагуу олгосон хязгаарлагдмал категорийн НТЧ-ын гэрчилгээ олгосон нисэх онгоцоор ХАА-н агаарын хөлгийн үйл ажиллагааг гүйцэтгэж байгаа, эсхүл гүйцэтгэхээр сургалт хийж байгаа нисгэгчид хамаатай, ИНД-91-д заасан ерөнхий үйл ажиллагааны болон нислэгийн дүрмийн үл хамаарах шаардлагыг тогтооно.

137.103. Хөөрөлтийн максимум жин

(a) ИНД-91 болон энэ зүйлийн (b)-д заасныг үл харгалзан, ХАА-н агаарын хөлгийн үйл ажиллагааг нисэх онгоцоор гүйцэтгэж байгаа, эсхүл гүйцэтгэхээр сургалт хийж байгаа нисгэгч нь дараахаас бусад тохиолдолд, тухайн нисэх онгоцны нислэгийн зааварт заасан МСТOW-ээс дээш жинтэй хөөрөлт үйлдэхийг хориглоно:

- (1) тухайн нисгэгч нь Хавсралт В-д заасан журмыг мөрдөж байгаа;
- (2) D.5-н дагуу жэттисон системээр тоноглогдсон нисэх онгоц нь, нисгэгч жэттисоны ажиллагааг эхлүүлснээс хойш 5 секундын дотор тухайн нисдэг тэрэгний максимум хуурай бодисын савны даацын 80-аас багагүй хувийг цацах чадалтай байх.

(b) Хавсралт А-д тодорхойлсон гуравдагч этгээдэд эрсдэлтэй тохиолдолд, тухайн нисгэгч 137.107 болон 137.109-н дагуу хөөрөлтийн максимум жинг тодорхойлох үүрэгтэй.

137.105. Хөөрөлтийн зай болон нислэгийн зам - гуравдагч этгээдэд эрсдэлгүй

Хавсралт А-д тодорхойлсон гуравдагч этгээдэд эрсдэлгүй тохиолдолд, ХАА-н агаарын хөлгийн үйл ажиллагааг нисэх онгоцоор гүйцэтгэж байгаа, эсхүл гүйцэтгэхээр сургалт хийж байгаа нисгэгч нь дараах шаардлагыг мөрдөх шаардлагагүй:

- (1) тухайн нисэх онгоцны нислэгийн зааварт заасан хөөрөлтийн зай;
- (2) тухайн нисэх онгоцны нислэгийн зааварт заасан, хөөрөлтийн нислэгийн замын налуу (gradient).

137.107. Хөөрөлтийн зай - гуравдагч этгээдэд эрсдэлтэй

(a) Энэ зүйлийн (b)-г харгалзан, Хавсралт А-д тодорхойлсон гуравдагч этгээдэд эрсдэлтэй тохиолдолд ХАА-н агаарын хөлгийн үйл ажиллагааг нисэх онгоцоор гүйцэтгэж байгаа, эсхүл гүйцэтгэхээр сургалт хийж байгаа нисгэгч нь, хөөрөлтийн боломжит зайг тухайн нисэх онгоцны нислэгийн зааварт заасан хөөрөлтийн зайг 1.2 дахин үржүүлснээс их болохыг бататгах үүрэгтэй.

(b) Нисгэгч нь, хөөрөлтийн зайг тооцоолохдоо дараах хүчин зүйлийг харгалзан үзэх үүрэгтэй:

- (1) тухайн нисэх онгоцны хөөрөлтийн гүйлт үйлдэж эхлэх үеийн жин;

- (2) тухайн аэродромын даралтын түвшин;
- (3) тухайн аэродромын гадна орчны хэм;
- (4) тухайн ХБЗ-ны гадаргуугийн төрөл, нөхцөл;
- (5) тухайн ХБЗ-ны хөөрөлтийн чиглэлийн налуу;
- (6) тухайн урдаас чиглэсэн салхины бүрдэл хэсгийн 50%-иас ихгүй, эсхүл араас чиглэсэн салхины бүрдэл хэсгийн 150%-иас багагүй байх.

137.109. Хөөрөлтийн нислэгийн зам - гуравдагч этгээдэд эрсдэлтэй

(a) Энэ зүйлийн (b)-г харгалзан, Хавсралт А-д тодорхойлсон гуравдагч этгээдэд эрсдэлтэй тохиолдолд ХАА-н агаарын хөлгийн үйл ажиллагааг нисэх онгоцоор гүйцэтгэж байгаа, эсхүл гүйцэтгэхээр сургалт хийж байгаа нисгэгч нь тухайн хөөрөлтийн нислэгийн зам нь бүх саадаас дараах зайтай байхыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) босоо зай нь 15м (50ft) дээр нэмж 0.025D-гээс багагүй байх; эсхүл
- (2) хэвтээ зай нь 30м дээр нэмж 0.1D-гээс багагүй байх-

“D”- хөөрөлтийн боломжит зайн төгсгөлөөс агаарын хөлгийн гүйсэн замын хэвтээ тэнхлэгийн дагуух урт.

(b) Нисгэгч нь энэ зүйлийн (a)-ийг хангахаар тооцоо хийхдээ дараах хүчин зүйлийг харгалзан үзэх үүрэгтэй:

- (1) тухайн хөөрөлтийн нислэгийн зам нь 137.107-д шаардсан хөөрөлтийн зайн төгсгөлд хөөрөлтийн гадаргуугаас дээш 15м-ийн (50ft) өндрөөс эхэлж, 150м-ийн (500ft) өндөрт төгсөх ёстойг;
- (2) тухайн нисэх онгоц нь 20 градусаас дээш өнцгөөр хазайж болохгүйг;
- (3) тухайн нислэгийн төлөвлөсөн нислэгийн замаас 150м-ээс их хэвтээ зайд байгаа саадыг тооцохгүй байж болохыг.

D Бүлэг - Арилжааны үйл ажиллагаа - Ерөнхий зүйл

137.151. Гэрчилгээ эзэмших хүсэлт

ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь САА 24137/01 маягтыг бөглөж, зохих төлбөрийн баримтын хамт Даргад хүргүүлэх үүрэгтэй.

137.153. Гэрчилгээ олгох

Хэрэв Дарга энэ Дүрмийн дагуу дараах шаардлагыг хангасан гэж үзвэл, хүсэлт гаргагч нь ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ авах эрхтэй:

- (1) тухайн хүсэлт гаргагч нь бүх үйл ажиллагааг санхүүжүүлж, энэ Дүрмийн дагуу хийж чадахаа бататгах эрхтэй, гүйцэтгэх захирлаар тодорхойлогдсон удирдах ажилтныг үндсэн ажилтнаар, гэрээгээр, эсхүл бусад хэлбэрээр ажиллуулдаг байх;
- (2) тухайн хүсэлт гаргагч нь гүйцэтгэх захирлын өмнө дараах үүрэг хариуцлага хүлээсэн удирдах ажилтан, эсхүл ажилтнуудыг үндсэн ажилтнаар, гэрээгээр, эсхүл бусад хэлбэрээр ажиллуулдаг байх:
  - (i) нислэгийн үйл ажиллагаа болон дэмжлэг үзүүлэх газрын үйл ажиллагааг багтаасан ХАА-н үйл ажиллагаанд (Ерөнхий нисгэгч);
  - (ii) ИНД-137.155-ын дагуу шаардсан аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоонд;
- (2А) энэ зүйлийн (2)-т заасан удирдах ажилтан нь Хавсралт С-д заасан мэргэшил, ур чадвар болон дадлага туршлагын шаардлагыг хангасан байх;
- (3) хүсэлт гаргагч болон энэ зүйлийн (1), (2)-т шаардсан удирдах ажилтнууд нь тохирох зөв хүний шаардлагыг хангасан байх;
- (4) тухайн гэрчилгээг олгох нь нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд харшлахгүй байх.

137.155. Аюулгүй байдлын удирдлага

ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь ИНД-100.3-ын дагуу аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоог бүрдүүлэх, хэрэгжүүлэх болон үйл ажиллагаандаа мөрдөх үүрэгтэй.

137.157. Гэрчилгээний хүчинтэй хугацаа

- (a) ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээг 5 жил хүртэл хугацаагаар олгож, эсхүл сунгаж болно.
- (b) ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ нь түүний хугацаа дуусах, эсхүл түүнийг түдгэлзүүлэх, эсхүл хүчингүй болгох хүртэл хүчинтэй хэвээр байна.

(c) Хугацаа нь дууссан, эсхүл хүчингүй болгосон ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн гэрчилгээг Даргад нэн даруй хураалгах үүрэгтэй.

(d) Түдгэлзүүлсэн ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн гэрчилгээг зохих тэмдэглэл хийлгэхээр Даргад нэн даруй хүргүүлэх үүрэгтэй.

137.159. Гэрчилгээ сунгах

(a) ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ сунгуулах хүсэлтийг САА 24137/01 маягтын дагуу гаргах үүрэгтэй.

(b) Тухайн хүсэлтийг гэрчилгээнд заасан сунгах хугацаанаас өмнө, эсхүл хэрэв сунгах хугацааг заагаагүй бол, тухайн гэрчилгээний хугацаа дуусахаас 60-аас доошгүй хоногийн өмнө Даргад ирүүлсэн байх үүрэгтэй.

137.160. ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн аюулгүй байдлын удирдлагын баримт бичиг

(a) ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь дараах мэдээллийг багтаасан баримт бичгийг Даргад хүргүүлэх үүрэгтэй:

(1) 137.155-д шаардсан аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоотой холбоотой дараах мэдээлэл:

(i) 100.3(b)-д шаардсан бүх баримт бичиг;

(ii) ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ сунгуулах хүсэлт гаргаагүй хүсэлт гаргагчийн хувьд, аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоог хэрхэн хэрэгжүүлэхийг дүрсэлсэн хэрэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө;

(2) аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо хариуцсан удирдах ажилтны албан тушаал, нэр, үүрэг хариуцлага;

(3) тухайн байгууллагын хүрээн дэх аюулгүй байдлын хариуцлагыг тодорхойлсон мэдээлэл.

(b) Тухайн хүсэлт гаргагчийн байгууллагын гүйцэтгэх захирал нь, байгууллагын нэрийн өмнөөс энэ зүйлийн (a)(1)-ийн дагуу гаргасан мэдээллийг бататган гарын үсэг зурсан дараах мэдэгдлийг Даргад хүргүүлэх үүрэгтэй:

(1) ИНД-100-ын байнгын хэрэгжилтийг бататгах тухайн байгууллагын арга, хэлбэрийг харуулсан;

(2) ИНД-100-г дагаж мөрдөхийг шаардсан.

Е Бүлэг - Арилжааны үйл ажиллагаа - нислэгийн үйл ажиллагааны шаардлага

137.201. Бүртгэл хөтлөх

(a) ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах мэдээллийг агуулсан үнэн зөв бүртгэлийг үйл ажиллагааны үндсэн байрлалдаа хөтлөх үүрэгтэй:

- (1) үйлчлүүлэгч бүрийн нэр, хаяг;
- (2) ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэсэн огноо;
- (3) ХАА-н агаарын хөлгөөр зөөвөрлөж, цацсан материалын нэр, тоо хэмжээ;
- (4) ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэсэн нисгэгчийн нэр, хаяг, нисэх багийн гишүүний үнэмлэхний дугаар болон зэрэглэлийн дэлгэрэнгүй мэдээлэл;
- (5) нисгэгч тус бүрийн ХАА-н зэрэглэл авсан огноо, эсхүл ИНД-61-ийн дагуу шаардсан, жилийн ур чадварын шалгалтыг амжилттай өгсөн огнооны аль сүүлд болох;
- (6) хамааралтай бол, нисгэгч тус бүрийн химийн зэрэглэл авсан огноо, эсхүл ИНД-61-ийн дагуу шаардсан, сэргээх сургалтыг амжилттай дүүргэсэн огнооны аль сүүлд болох.

(b) Энэ зүйлийн (a)-ийн дагуу шаардсан бүртгэлийг, тухайн нислэгийн үйл ажиллагаа дууссанаас хойш 2 жилээс доошгүй хугацаагаар хадгалах үүрэгтэй.

137.203. Алслагдсан баазаас үйлдэх нислэгийн үйл ажиллагаа

Үйл ажиллагааны үндсэн бус баазаас дараалсан 14 хоног, эсхүл түүнээс дээш хугацаагаар ХАА-н агаарын хөлгөөр арилжааны үйл ажиллагаа гүйцэтгэдэг гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн баазыг хариуцсан дараах нисгэгчийг томилох үүрэгтэй:

- (1) хүчинтэй ХАА-н зэрэглэл эзэмшдэг;
- (2) тухайн алслагдсан баазын үйл ажиллагаанд хариуцлага хүлээсэн;
- (3) ээлжийн хуваарь гаргах болон бүртгэл хөтлөх хариуцлага хүлээсэн.

137.205. Шигүү суурьшлын бүс дээгүүр үйлдэх нислэгийн үйл ажиллагаа

(a) Хот, эсхүл суурингийн шигүү суурьшлын бүс дээгүүр ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэхээр зорьж байгаа ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах үүрэгтэй:

- (1) тухайн үйл ажиллагаанд оролцож байгаа хүмүүс болон байгууллагад уг ажиллагаатай холбоотой зааварчилгаа өгөх баримт бичиг, төлөвлөгөө гаргах;
- (2) энэ зүйлийн (a)(1)-д шаардсан төлөвлөгөөний дагуу тухайн үйл ажиллагаанд оролцож байгаа хүмүүс болон байгууллагад зааварчилгаа өгснийг бататгах;
- (3) тухайн үйл ажиллагааны мэдээллийг олон нийтэд үр дүнтэй хэлбэрээр өгөх.

(b) Энэ зүйлийн (a)(1)-ийн дагуу шаардсан төлөвлөгөө нь дараах мэдээллийг агуулсан байх ёстой:

- (1) тухайн нислэгт учрах аливаа саадын талаарх мэдээлэл;
- (2) ашиглаж байгаа тухайн агаарын хөлгийн онцгой нөхцөлийн буулт үйлдэх хүчин чадлын дэлгэрэнгүй мэдээлэл,
- (3) холбогдох НХУ-ын үйлчилгээнд шаардлагатай байж болох аливаа зохицуулалтын дэлгэрэнгүй мэдээлэл.

(c) Хот, эсхүл суурингийн шигүү суурьшлын бүс дээгүүр ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа хөлгийн дарга нь (a)(1)-ийн дагуу шаардсан төлөвлөгөөг дагаж мөрдөх үүрэгтэй.

(d) ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь (a)(1)-ийн дагуу шаардсан төлөвлөгөөг тухайн нислэгийн үйл ажиллагаа дууссанаас хойш 2 жилээс доошгүй хугацаанд хадгалах үүрэгтэй.

137.207. Ажилтанд тавих шаардлага

ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь 137.153(1), (2)-т заасан удирдах ажилтныг үндсэн ажилтнаар, гэрээгээр, эсхүл бусад хэлбэрээр байнга ажиллуулах үүрэгтэй.

137.209. Үйл ажиллагааны өөрчлөлт

ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах үүрэгтэй:

- (1) САА 24137/01 маягтаар шаардсан аливаа мэдээллийн хүчинтэй байдалд нөлөөлөх өөрчлөлтийг Даргад бичгээр мэдэгдэх;
- (2) дараах өөрчлөлтийг хийхийн өмнө Даргаас урьдчилан зөвшөөрөл авах:
  - (i) гүйцэтгэх захирал, эсхүл 137.153(2)-т заасан аливаа этгээд;
  - (ii) аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо, хэрэв тухайн өөрчлөлт нь бодит өөрчлөлт бол.

F Бүлэг - Хэрэглэл болон төхөөрөмж

137.251. Зорилго

Энэ Бүлэг нь энэ Дүрмийн дагуу ХАА-н агаарын хөлгийн үйл ажиллагаанд ашиглах агаарын хөлгийн хэрэглэл болон төхөөрөмжид тавих ИНД-91-ийн нэмэлт шаардлагыг тогтооно.

137.253. Ерөнхий зүйл

Дараах шаардлагыг хангаснаас бусад тохиолдолд, аливаа этгээд ХАА-н агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа эрхлэхгүй:

- (1) тухайн агаарын хөлөг нь ИНД-91 болон энэ Бүлгийн дагуу шаардсан төрөл болон тооны хэрэглэл, төхөөрөмжөөр тоноглогдсон байх;
- (2) тухайн агаарын хөлөгт суурилуулсан хэрэглэл, төхөөрөмж нь дараах баримт бичигт заасан, холбогдох тодорхойлолт болон НТЧ-ын загварын стандартыг хангасан байх:
  - (i) энэ Дүрмийн Хавсралт D;
  - (ii) ИНД-21-ийн Хавсралт C;
  - (iii) ИНД-26; эсхүл
  - (iv) Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц өөр орлох тодорхойлолт, эсхүл стандарт.
- (3) тухайн хэрэглэл болон төхөөрөмжийг агаарын хөлгийн үйлдвэрлэгчийн зааварчилгаа, эсхүл Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц бусад зааварчилгааны дагуу суурилуулсан байх;
- (4) тухайн агаарын хөлөгт ашиглах, ИНД-91-ийн дагуу батлагдсан MEL-д зааснаас бусад тохиолдолд, тухайн агаарын хөлөгт суурилуулсан хэрэглэл болон төхөөрөмж нь ажиллагаатай нөхцөлд байх.

137.255. Суудал болон бэхэлгээ

ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгч нь, тухайн агаарын хөлгийн нисэх багийн гишүүдийн суудал бүр нь мөрөвчит даруулгаар тоноглогдсон болохыг бататгах үүрэгтэй.

137.257. Нэмэлт хэрэглэл

ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгч нь, тухайн агаарын хөлөг гулгалт заах хэрэглэлээр (slip indicator) тоноглогдсон болохыг бататгах үүрэгтэй.

137.259. Нэмэлт төхөөрөмж

ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгч нь, тухайн агаарын хөлөг дараах төхөөрөмжөөр тоноглогдсон болохыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) зөвшөөрөгдсөн хуурай, эсхүл шингэн бодисын савны аль тохирохыг;

- (2) хуурай бодисын савны агууламжийн дээд түвшинг нисгэгчид харуулах хэрэгсэл;
- (3) дотор талдаа хуурай, эсхүл шингэн бодисын саваар тоноглогдсон нисэх онгоцны хувьд, жэттисон систем;
- (4) дараах мэдээллийг багтаасан Хавсралт D-ийн холбогдох зурагт хуудас:
  - (i) тухайн агаарын хөлгийн нислэгийн зааварт заасан хуурай, эсхүл шингэн бодисын савны максимум бүтцийн даац;
  - (ii) зорчигчийн байрлал;
  - (iii) нислэгийн хязгаарлалт;
  - (iv) жэттисон хийх хүчин чадал.

137.301. ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч болон хүсэлт гаргагчийн шилжилтийн үеийн зохицуулалт

(a) Энэ дүрэм нь дараах этгээдэд хамаарна:

- (1) ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч;
- (2) ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч.

(b) Энэ зүйлийн (e)(2)-ын дагуу тогтоосон хэрэгжүүлэлтийн хугацаанаас өмнө, энэ зүйлд хамаарах байгууллагыг дараах шаардлагыг мөрдөхийг шаардахгүй:

- (1) 137.153(2)(ii);
- (2) 137.155;
- (3) 137.160(a)(1)(i);
- (4) 137.160(a)(2);
- (5) 137.160(a)(3);
- (6) 137.160(b).

(c) Гүйцэд бөглөсөн ИНЕГ-ын Маягт, хэрэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөг дараах хугацаанд Даргад хүргүүлсэн байх үүрэгтэй:

- (1) энэ зүйлийн (a)(2)-ын дагуу ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагчийн хувьд, 2018 оны 1 сарын 1-ний өдрөөс хойш;
- (2) энэ зүйлийн (a)(1)-ийн дагуу ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигчийн хувьд, 2019 оны 12 сарын 31-нээс өмнө.

(d) Энэ зүйлийн (c)-д заасан хэрэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө нь:

- (1) аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцооны хэрэгжүүлэлтийн санал болгож буй огноог багтаасан байх;
- (2) тухайн байгууллага, 137.155-ын дагуу шаардсан аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоог хэрхэн хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг тусгасан байх ёстой.

(е) Дарга, хэрэв хүлээн зөвшөөрөхүйц бол:

(1) тухайн байгууллагын хэрэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөг батална;

(2) аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцооны хэрэгжүүлэлтийн огноог тогтооно.

(f) Энэ зүйлийн (е)(2)-ын дагуу огноог тогтоохдоо, Дарга дараах нөхцөлийг тооцох үүрэгтэй:

(1) тухайн байгууллагын хүчин чадал;

(2) тухайн байгууллагын төвөгшил;

(3) тухайн байгууллагын үйл ажиллагаанд оршиж байгаа эрсдэл;

(4) аливаа гэрчилгээг сунгах хугацаа;

(5) тухайн байгууллага, эсхүл Эрх бүхий байгууллага, эсхүл хоёуланд нь хамаарах аливаа нөөцийн, эсхүл төлөвлөлтийн нөлөө;

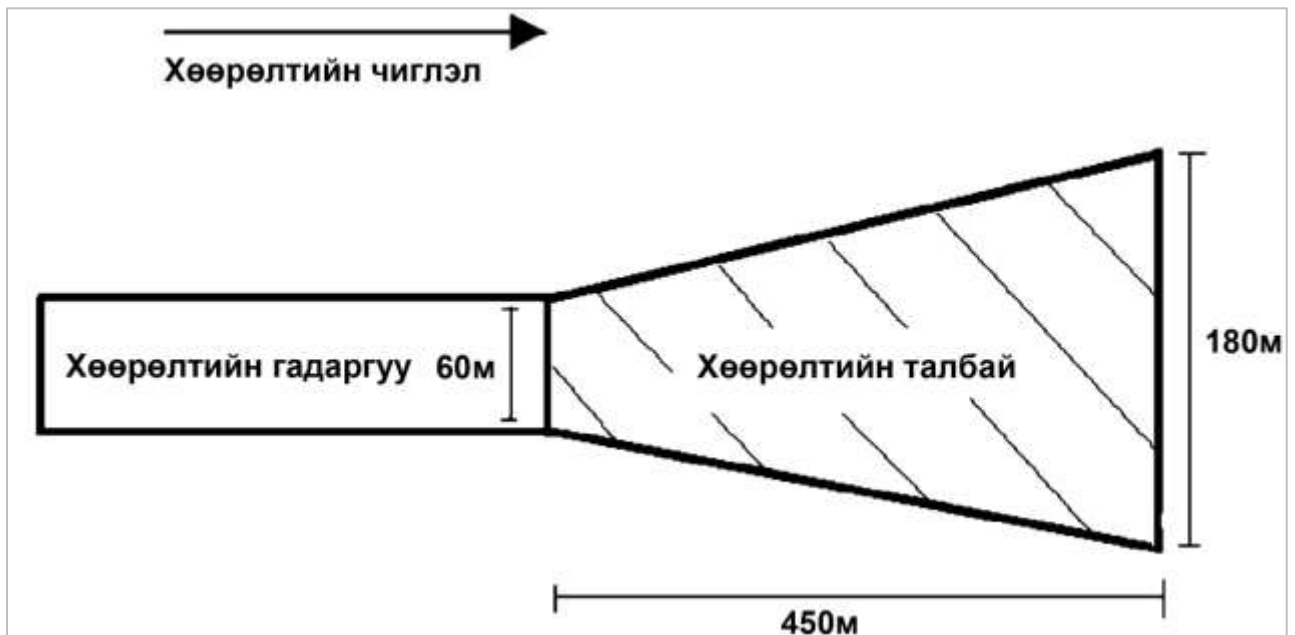
(6) хэрэгжүүлэлтийн огноо нь 2021 оны 02 сарын 01-ээс хойш байж болохгүй.

(g) ХАА-н агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь хэрэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөг гэрчилгээ сунгуулах хүсэлтийн хамт хүргүүлэх шаардлагагүй.

(h) Энэ зүйл нь 2021 оны 02 сарын 01-ний өдөр хүчингүй болно.

Хавсралт А - Гуравдагч этгээдийн эрсдэл

Зураг 1-д үзүүлсэн хөөрөлтийн талбайд гуравдагч этгээдийн өмч, эсхүл гуравдагч этгээд өөрөө байгаа тохиолдолд гуравдагч этгээдийн эрсдэл байна.

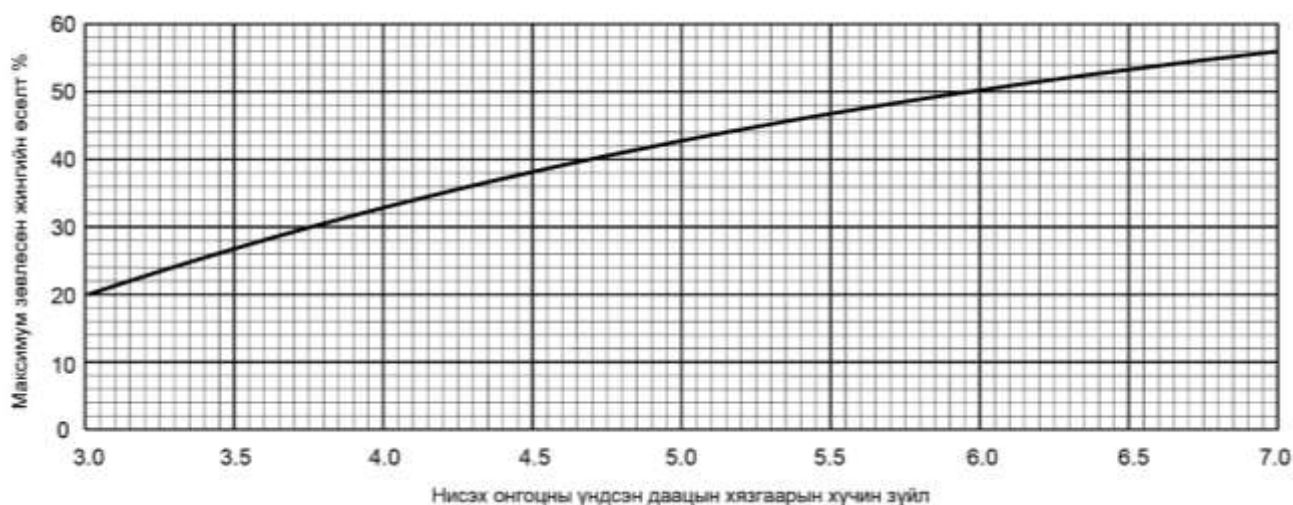

Зураг 1.

Хавсралт В - Жингийн хэт ачааллыг тодорхойлох

(a) 137.103 (a)-д шаардсан нисгэгчийн журам дараах шаардлагаас бүрдэнэ:

- (1) тухайн нисэх онгоцны нислэгийн заавар болон “нисэх онгоцны үндсэн даацын хязгаарын хүчин зүйлээс” МСТOW-г олох;
- (2) Зураг 2-т үзүүлсэн графикийн хэвтээ тэнхлэг дээр “нисэх онгоцны үндсэн даацын хязгаарын хүчин зүйлийг” олж, түүнээс босоо шугам татан графиктай огтлолцсон цэгээс хэвтээ шугамаар босоо тэнхлэгтэй огтлолцох хамаарлаар тухайн жинг нэмэгдүүлж болох “максимум зөвлөсөн жингийн өсөлтийн хувийг” тогтоох ;
- (3) эх категорийн МСТOW-г дээрх хувиар нэмэгдүүлж, тухайн шинэ хөөрөлтийн максимум жинг олох;

Зураг 2.

(b) Шинэ максимум хөөрөлтийн жингээр үйл ажиллагаа гүйцэтгэх шийдвэр гаргах тохиолдолд тухайн нисгэгч нь дараах хүчин зүйлийг тооцох үүрэгтэй:

- (1) тухайн аэродромын даралтын түвшин;
- (2) тухайн аэродромын гадна орчны хэм;
- (3) тухайн ХБЗ-ны гадаргуугийн төрөл, нөхцөл;
- (4) тухайн ХБЗ-ны хөөрөлтийн чиглэлийн налуу;
- (5) тухайн хөөрөлтийн чиглэлийн урдаас болон араас чиглэсэн салхины бүрдэл хэсэг;
- (6) тухайн үйл ажиллагааны үзүүлэлтэд нөлөөлж болох бусад хүчин зүйл.

Хавсралт С

Хүснэгт С.1. ХАА-н үйл ажиллагаа хариуцсан удирдах ажилтан (ерөнхий нисгэгч)

Шаардлагатай баримт бичиг	Хүчинтэй ХАА-н зэрэглэл, Зэрэг-1 эзэмшиж байсан, эсхүл эзэмшдэг байх. Хүчинтэй химийн зэрэглэл эзэмшдэг байх, хэрэв хамааралтай бол.
Туршлага	Гүйцэтгэж байгаа үйл ажиллагааны төрөлд хамааралтай, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц дадлага туршлагатай байх.

Хүснэгт С.2. Аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо хариуцсан удирдах ажилтан

Ур чадвар	Аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоотой холбоотой ур чадвараа харуулах. Холбогдох ИНД болон аюулгүй байдлын удирдлагын шаардлагын талаар ажилласан мэдлэг туршлагатай байх.
Туршлага	Аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо болон тухайн байгууллагын ажиллагаатай холбоотой суурь мэргэжил болон дадлага туршлагатай байх.

Хавсралт D - Хэрэглэл болон төхөөрөмжийн НТЧ-ын загварын стандарт

F Бүлэгт шаардсан хэрэглэл, төхөөрөмж нь дараах тодорхойлолт болон шаардлагыг хангасан байх ёстой.

D.1. Суудал болон бэхэлгээ

Суудал болон мөрөвчит даруулга нь урагш чиглэсэн 12g инерцийн хүчийг даахаар зохион бүтээгдсэн байх ёстой.

D.2. Хүчингүй

D.3. Хуурай болон шингэн бодисын сав

(a) Бүхээгт байгаа хүмүүсийг гэмтээж болох байрлалд суурилуулсан хуурай, эсхүл шингэн бодисын сав болон түүний бэхэлгээний бүтэц нь, жижиг ослын буултын үед урагшаа чиглэсэн 12g инерцийн хүчийг даахаар зохион бүтээгдсэн байх ёстой.

(b) Нисэх багийн өмнө байрлуулсан хуурай, эсхүл шингэн бодисын сав болон түүний бэхэлгээний бүтэц нь дараах инерцийн хүчийг даахаар зохион бүтээгдсэн байх ёстой.

(1) ар талаасаа 1.5g;

(2) хажуу талаасаа 1.0g.

(c) Энэ зүйлийн (a), (b)-гийн зорилгоор, тухайн хуурай, эсхүл шингэн бодисын савыг агаарын хөлгийн нислэгийн зааварт заасан максимум даацаар дүүргэсэн байхаар тооцсон байх ёстой.

D.4. Хуурай бодисын савны агууламжийн дээд түвшин

Хуурай бодисын сав нь, тухайн агаарын хөлгийн нислэгийн зааварт заасан хуурай бодисын савны максимум даацын хагасаас хэтэрсэн бүх ачааллын хувьд, тээвэрлэхийг зөвшөөрсөн ХАА-н материалын нягтралыг тооцон, агууламжийн дээд түвшинг нисгэгч тодорхойлоход зориулсан заах, эсхүл ажиглалт хийх хэрэгслээр тоноглогдсон байх ёстой.

D.5. Жэттисон систем

(a) Жэттисон систем нь дараах шаардлагыг хангасан байх ёстой:

(1) ажиллуулахад хялбар байх;

(2) нисгэгч удирдлагыг идэвхжүүлсэн бол, тухайн удирдлагыг үргэлжлүүлэн барих шаардлагагүйгээр, бүх ачаалал бүрэн гүйцэд цацагдан гарахаар зохион бүтээгдсэн байх.

(b) Жэттисон системийн хүчин чадал нь:

(1) шалгах нислэгийн үед дараах байдлаар туршигдсан байх ёстой:

- (i) тухайн нислэгийн зааварт заасан бордооны максимум зөвшөөрөгдсөн даацтайгаар;
  - (ii) тусгай нэмэлт төхөөрөмж суурилуулсан тохиолдолд, тухайн нэмэлт төхөөрөмжийг суурилуулсан үед ашигладаг ХАА-н материалын максимум зөвшөөрөгдсөн даацтайгаар.
- (2) тухайн нисэх онгоцны нислэгийн зааварт заагдсан байх ёстой.

D.6. Тэмдэглэгээ, зурагт хуудас

D.6.1. Ерөнхий зүйл.

(a) Тэмдэглэгээ, зурагт хуудсыг нүдэнд харагдахуйц газарт хялбар арилахгүй, гэмтэж өөрчлөгдөхгүй, халхлагдахгүй, эсхүл салж унахааргүй байхаар байрлуулсан байх ёстой.

(b) Тэмдэглэгээ, зурагт хуудсанд ашигласан нэгж нь холбогдох хэрэглэл, эсхүл тухайн агаарын хөлгийн нислэгийн зааварт заасантай ижил байх ёстой.

D.6.2. Хуурай, эсхүл шингэн бодисын савны максимум ачаалал

Хуурай, эсхүл шингэн бодисын савны максимум даацыг харуулсан зурагт хуудас нь:

- (1) дараах байдлаар байрласан байх ёстой:
  - (i) хуурай, эсхүл шингэн бодисын савны дүүргэгчийн дэргэд;
  - (ii) хэвийн ачилтын байрлалаас бүтэн харагдахаар;
- (2) тухайн зөвшөөрөгдсөн хуурай бодисын савны максимум даацаас хэтрээгүй максимум даацыг үзүүлсэн байх ёстой.

D.6.3. Жэттисоны хүчин чадал

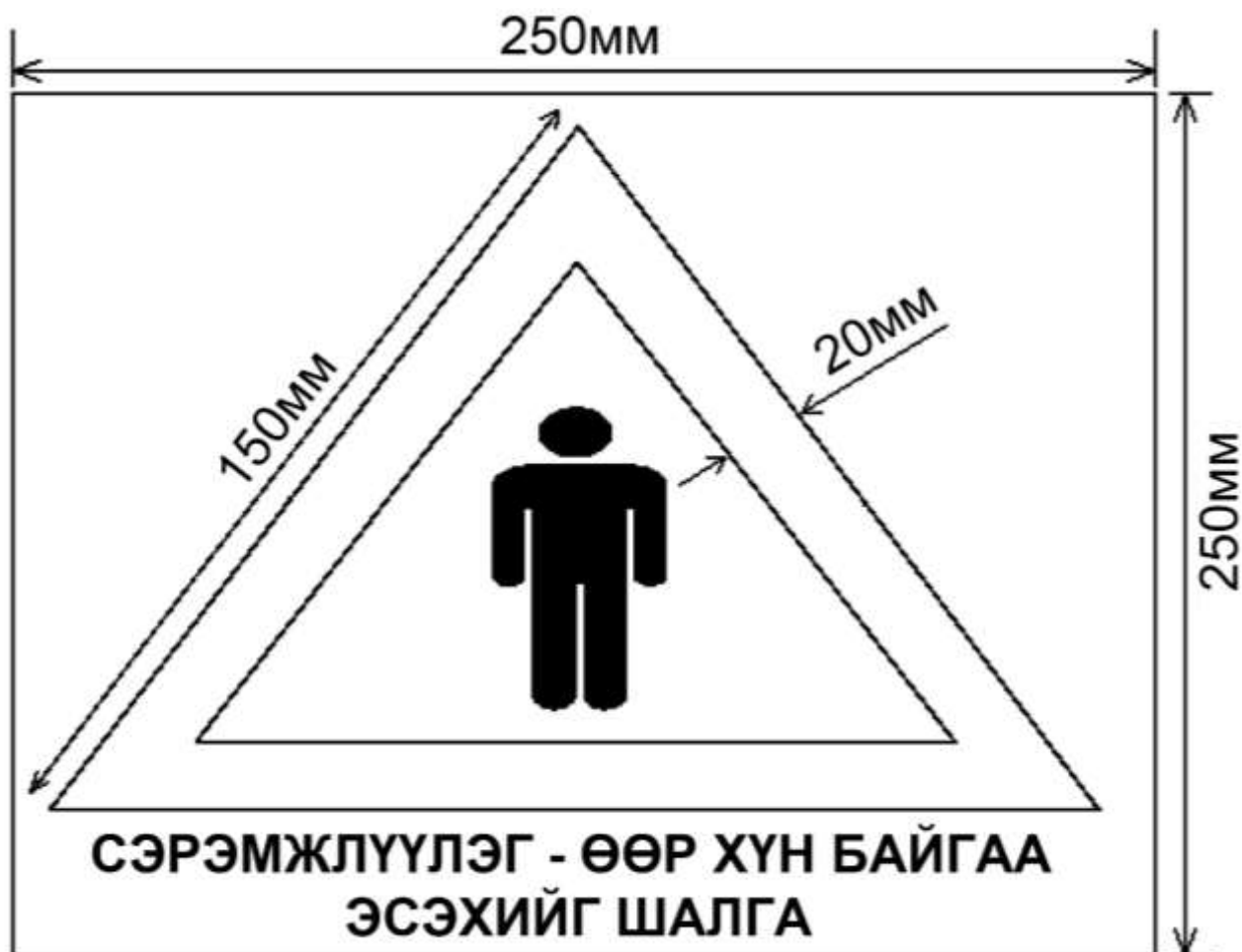
ИНД-137.259(3)-ын дагуу жэттисон системээр тоноглогдсон ХАА-н нисэх онгоц нь бүхээгтээ, тухайн нисгэгчид харагдахаар байрлуулсан дараах бичиглэл бүхий зурагт хуудастай байх ёстой:

СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ

Тухайн нисэх онгоцны жэттисоны хүчин чадал нь нисэх онгоцны конфигураци, цацах материалын төрөл, нөхцөлөөс шалтгаалан өөр өөр байж болно.

D.6.4. Зорчигчийн байрлал

Агаарын хөлгийн гадна талаас тод харагддаггүй зорчигчийн байрлалын хувьд, тухайн зорчигчийн байрлалын дэргэд их биений гадна хоёр талд дараах бүдүүвч зургийг байрлуулсан байх ёстой.

Зураг 3. Цагаан суурьтай улаан гурвалжин дотор хар өнгийн дүрстэй.

D.6.5. Нисэх онгоцны нислэгийн хязгаарлалт

(а) Дараах бичиглэл бүхий зурагт хуудас, эсхүл зурагт хуудсуудыг ХАА-н нисэх онгоцны бүхээгт, тухайн нисгэгчид харагдахаар байрлуулсан байх ёстой.

АНХААРУУЛГА

Энэ нисэх онгоцны МСТOW-ээс хэтэрсэн үйл ажиллагаа нь тухайн ашиглаж байгаа конфигурацийн хувьд, 5 секундын дотор максимум зөвшөөрөгдсөн даацын 80%-иас доошгүй минимум жэттисон хүчин чадалтай байхыг шаардана.

СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ

Энэ бол ХАА-н нисэх онгоц. Штопорыг багтаасан бүх аэробатик маневр хийхийг хориглоно. Нислэгийн огцом маневр хийхээс зайлсхий.

(б) ИНД-137 D.6.5-ын бичиглэлийн шаардлага хангасан “Сэрэмжлүүлэг” зурагт хуудсыг D.6.5(а)-ийн дагуу шаардсан СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ зурагт хуудастай нийцэх тул үргэлжлүүлэн байрлуулж болно.

--oOo--